

23. Кольцов П.А., Тогузов Г.Т. // *Вопр. онкологии.* – 1989. – Т.35, №4. – С. 433-436.
24. Лабзина Л.Я., Зими́на Л.В., Жилина Г.А. и др. – *Тр. Саранского гос. мед. ин-та.* – Саранск, 1979. – С. 8-9.
25. Мишкините Г.А., Лятукене А.В., Матулис А.А. // *Труды научно-исследовательского института эксперимент. и клинич. медицины Минздрава Литов. ССР, Вильнюс, 1970.* – Т.12. – С. 309-312.
26. Нуклеазы. Биологическая роль и практическое использование: Сб. науч. тр. / Под. ред. Бердышева Г.Д. – К.: Наук. думка, 1985. – 110 с.
27. Паньков В.Н., Скотникова О.И., Рыбакова М.Е., Федоров Н.А. // *Гематол и трансфузиол.* 1988. – Т.33, №2. – С. 19-29.
28. Приходько В.С., Недригайло Л.В. // *Проблемы аллергии.* – Львов: Изд-во Львов. ин-та, 1983, №1, С. 207-208.
29. Селивоненко В.Г. // *Врачебное дело.* – 1973. - №5. – С. 29-30.
30. Сосенкова Н.М. // *Терапевт. архив.* – 1981. - №1. – С. 115-117.
31. Татарская Р.И. // *Молекулярная биология.* – 1976. – Т.10, №2. – С. 235-259.
32. Хурсін М.Ю. // *Фізіол. журн.* – 1976. – Т.22, №3. – С. 408-409.
33. Яйленко А.А. // *Вопросы респираторной патологии у детей: Тр. Смоленск. мед. ин-та.* – Смоленск, 1976. – Т.51. – С. 31-34.

О. А. МАРУСЕНКО, А. В. КОВАЛЬОВА

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ ЯК ШЛЯХ ВИХОДУ ІЗ КРИЗИ СУЧАСНОЇ ЦІВІЛІЗАЦІЇ

У статті розглядаються питання системної кризи сучасної цивілізації та шляхи виходу з неї. Доведено, що оптимальним шляхом подолання кризових явищ є процес екологізації свідомості людини та її духовного розвитку.

В статье рассматриваются вопросы выхода из системного кризиса современной цивилизации. Показано, что оптимальным способом преодоления кризисных явлений будет духовное развитие человека и экологизация его сознания.

The article is devoted to problems of systemic crisis of our civilization and ways of exit from it. It was shown, that forming of the ecological consciousness and spiritual development of the people is an optimal way for the harmonically development of the world.

Світові тенденції глобалізації та інформатизації сучасного соціокультурного простору ставлять перед науковцями та практиками різних галузей чимало запитань.

Нажаль, технічний прогрес не є спроможним розв'язати глобальні проблеми, з якими зустрілося людство на початку 21 сторіччя. Це – поглиблення екологічної кризи, кризові явища в економічній, соціальній, духовно-моральній та інших сферах життя суспільства. Тобто, на жаль, сучасна цивілізація зіткнулася із ознаками системної кризи.

Спираючись на низку останніх робіт, що стосуються досліджень у галузі біоенергоінформатики, фізики вакууму і у котрих наголошується провідна роль інформаційної складової, енергії людської думки [1; 2; 3; 7], ми можемо стверджувати, що саме духовно-моральна криза є кризою першого порядку, від котрої залежать кризові явища в інших сферах життя суспільства.

В нашій роботі ми встановили мету проаналізувати найважливіші чинники системної кризи сучасності та намітити шляхи можливого виходу з неї.

Чинники, котрі є складовими кризи, можна умовно віднести до зовнішніх та внутрішніх, але, підкреслимо, що цей поділ є умовним, тому що кожний фактор є щільно зв'язаним із усіма іншими. Проте, до зовнішніх ми можемо віднести: забруднення навколишнього середовища, інформаційне навантаження, що розповсюджується засобами масової інформації (особливо - зразки сумнівної художньої якості, сцени агресії, насильства, безсоромності), прискорений ритм сучасного життя тощо. Майже на підсвідомому рівні суспільству, а насамперед, молоді, нав'язуються суто споживчі, егоїстичні настанови, світогляд, що звужений потребами тіла та меркантильними, зверхніми прагненнями, а часто – ще й обумовлений багаточисельними забобонами, ксенофобією, втратою

випади сексу жаття. Все це, не в останню чергу, веде до розповсюдження таких негативних соціальних явищ, як наркоманія, алкоголізм, адиктивна та делінквентна поведінка.

Людина початку 21 сторіччя вимушена жити у прискореному, стресовому режимі. Це створює умови для послаблення імунітету та розвитку низки психосоматичних захворювань. Проблема здоров'я та біологічного здоров'я людини нашого сьогодення, її адекватної соціалізації та адаптації в сучасних умовах турбує багатьох дослідників. Так, на негативний вплив міського субкультурного середовища на психофізіологічний стан людини вказує Л. І. Котик (2005 р.). Як свідчить автор, «людина життєво адаптована до субкультурного середовища міст» пов'язується з такими негативними суспільними явищами, як адиктивність, розбещеність, наркоманія, стреси та депресії, що обумовлені, крім інших чинників, також прискореним, стресовим життєвим ритмом. Але засоби зняття стресів, які часто обирає людина, зовсім не сприяють збереженню здоров'я: і це – вживання алкоголю, наркотиків, шкідливих їжі, тютюну [5]. Не менш шкідливим, навіть руйнівним чинником для людини є негативне і часто неусвідомлене мислення, ненависть, гордість, що псуєть якість соціокультурного простору [4; 6]. Як вже доведено в низці досліджень, сукупне негативне мислення людської спільноти здатне викликати руйнівну відповідь з боку природного середовища [2; 3; 6].

Навчені наукові відкриття кінця ХХ – початку ХХІ віків дозволяють говорити про вплив енергії думки (насамперед колективної) на характер планетарних процесів. Отже, розглянемо сутність нової наукової парадигми, що була сформульована російськими вченими-фізиками Г.І. Шиповим і А. Є. Лавровим, що дає можливість інтерпретації явищ під більш широким кутом зору [1]. Академіком Г. І. Шиповим у рамках теорії фізичного вакууму описано сім рівнів реальності, вищій з котрих відповідає до Абсолютного рівню, який володіє безмежними творчими можливостями й у різних духовно-філософських та релігійних традиціях зветься Богом.

Рівень, що передує йому має назву первинного торсіонного, чи інформаційного поля, тобто поля Свідомості, вогне котрого знаходиться суто фізичний вакуум. Останній - це своєрідна «праматерія» для елементарних часток, атомів, молекул. Потенційно вакуум містить в собі усе, різноманітні стани та форми речовини. Рівень щільної матерії є у самому низу цієї ієрархічної структури. Він являє із себе результат дії вищевказаних рівнів, а не їх причину [1; 3; 7].

Енергія думки відноситься до торсіонних взаємодій. Торсіонні структури можуть бути право та лівопрямованими. Причому, лівопрямовані структури чинять негативний вплив на процеси і явища, які спрямовані вліво, а правопрямовані – вправо.

Як свідчить проф. В. Ульшін: «Оскільки думка є матеріальною, мислення окремої людини, сукупність думок й всього людства матеріалізуються і таким чином визначають явища, що мають місце у світі й на землі. Цим обумовлена вимога позитивного мислення, правильного вибору життєвої стратегії та мотивації людських дій. Тому, головною причиною, більшості природних катастроф на землі є конфлікт людини із природними процесами інтегральна планетарна свідомість людства» [8].

Застосовуючи цю теорію, людство, що орієнтовано суто матеріалістично, жорстоко експлуатує природу, виснажує її джерела, знищує «зелений фонд» планети та забруднює атмосферу сміттям від екологічно небезпечних виробництв.

Важливо священне відношення людини до Матері-Землі, відчуття єдності і зв'язку із Природою, любов до неї, котре може бути віднесено до духовних складових особистості. Зневага до духовно-морального Початку та його пріоритету у найважливіших сферах людського буття призвело до такої деградації людини в «майстерні Природи», в результаті котрої біосфера майже втрачає здатність до самозбереження та підтримки екологічної рівноваги.

Тому, для виходу із системної кризи сучасності, треба в першу чергу, екологізувати свідомість людини. Як вказує З. Романець, для розвитку екологічної свідомості людини необхідні два провідних чинники. Це – створення все більш захищеного для людини середовища й духовний розвиток людини, у процесі котрого вона усвідомлює свій нерозривний зв'язок із Богом, ноосферою, Космічним Розумом. Усе це передбачає також розвиток важливих психологічних навичок, мотивації до самозбереження, розширення свідомості [6]. Ми цілком згодні з цією позицією. На наш погляд, формування та розвиток екологічної свідомості людини повинні починатись з перших днів її життя. Тому, актуальною стає проблема проведення освітніх заходів для майбутніх батьків стосовно проблем духовної та екологічної культури, формування навичок психічної саморегуляції, подолання негативних психологічних паттернів та негативного мислення, надбання психолого-педагогічної компетенції щодо виховання гармонійної дитини. Це може здійснюватися у Центрах екологічної освіти та духовного розвитку. Але, вочевидь, процес не повинен обмежуватись тільки заходами для батьків. У подальшому, увесь шлях виховання дитини повинен мати компетентний психолого-

педагогічний супровід, що перш за все буде спрямовувати особистість, що формується, у русло екологізації свідомості та гармонійного розвитку згідно морально-духовних засад єдності людини і Всесвіту.

Цей процес, на наш погляд, включає в себе вирішення ряду провідних завдань.

Перш за все, це виховання високодуховної, моральної людини, якої притаманна планетарна свідомість, усвідомлення свого зв'язку із цілим: іншими людьми, Природою, Космосом, Всесвітом, Богом та життя за внутрішнім духовно-моральним законом Любові, Добра та Істини. Усі інші завдання є вихідними з цього, допоміжними на шляху вдосконалення особистості та гармонізації її стосунків зі світом. Це – і виробка навичок позитивного мислення, психофізіологічного саморегулювання, і розвиток альтруїстичних тенденцій, бажання до самопізнання й творчості на благо ближнього, Вітчизни, світу. Отже, саме екологізація свідомості повинна стати найважливішим чинником, що виявить Людське в людині, що не дозволить псувати навколишнє середовище і особистісний Всесвіт і стане головним шляхом виходу із системної кризи сучасності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акимов А. Е., Шипов Г. И. Сознание, физика торсионных полей и торсионные технологии // Сознание и физическая реальность. 1996. - Т. 1. - № 1-2. - С. 66-72.
2. Дмитриев А. Н. Пульс будущего (Интернет-публикация): <http://pulse.webservis.ga> ANDmitriev/Books/FireClimate.
3. Дульнев Г. Н. В поисках нового мира. Психокинез, телепатия, телекинез: факты и научные эксперименты. – СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2004. – 288.
4. Ключников С. Ю. Путь к себе. Обретение духовной силы. – Москва, «Беловодье», 2003. – 608 с.
5. Котик Л. І. Субкультурне середовище міст та психічне здоров'я особистості // Здоровий спосіб життя. Збірник наукових праць. – Львів, 2005. - Вип.7. – С.34-37.
6. Романець З. О. Від здорового духу – до здорового тіла – розвиток духовності людини через розвиток екологічної свідомості // Здоровий спосіб життя. Збірник наукових статей. – Випуск 7. – Львів 2005. – С. 46-53
7. Тихоплав В. Ю., Тихоплав Т. С. Жизнь напрокат. – СПб.: ИД «ВЕСЬ», 2002. – 256 с.
8. Ульшін В. А. Виховання духовності – глобальна проблема людства // Директор школи ліцею, гімназії. 2004. - № 5. – С. 14-20.

І.В. ПАНАСЕНКО

ЛЮДСЬКЕ ЖИТТЯ І МОРАЛЬНІ ЧЕСНОТИ

Стаття розглядає значення та необхідність розвитку моральних чеснот у житті людини.

Статья рассматривает значение и необходимость развития моральных чеснот в жизни человека.

The article considers the value and necessity of development of moral chesnot in the life of man.

Історія людства почалась із золотого віку, коли наші прабатьки Адам і Єва перебували у стані вічного щастя в раю.

Відомо, що через їх гріх, а вони уособлювали в собі все людство, вони були вигнанні з раю, однак, Бог пообіцяв, що від нащадків Адама та Єви народиться Визволитель, який відновить ставлення приязні з Богом. (докладно про це описується в Св.Письмі у книзі Буття).

Ця Божа обітниця була значною мірою забута людством упродовж наступних століть, але вона ж не виявилась остаточно стертою. Знову і знову, незважаючи на розчарування, людство за різних обставин константувало наявність незмінної надії на те, що існуючі нещастя не триватимуть вічно, і поступляться місцем кращому, більш справедливому світу, більш досконалішому життю.

Під терміном життя, у сучасному суспільстві, як правило, розуміється фізичне існування людини, не часто цей гермін використовують для окреслення як фізичного так і духовного аспекту існування людини. Однак, у будь-якому випадку, життя – це найбільший дар Бога людині, бо саме життя дає людині можливість не лише існувати, але завдяки своєму внутрішньому світу та вчинкам